

L'autor alemany
Hans Fallada en
realitat es deia
Rudolf Wilhelm
Friedrich Ditzen
ARXIU

AQUEST COR
QUE ET PERTANY
Hans Fallada

Traducció:
Ramon Monton
Editorial:
Edicions de 1984
Barcelona, 2015
Pàgines: 288
Preu: 17,90 euros

Que la biodiversitat literària és del tot imprescindible al nostre país ens ho demostren casos com el d'Edicions de 1984, que ens va permetre conèixer un autor tan important com Hans Fallada, que fins llavors només havien pogut degustar a casa nostra els que dominaven la llengua alemanya. Mercès a la traducció de Ramon Monton, vam poder gaudir, entre d'altres, de *Llop entre llops* i de *L'home que volia arribar lluny*.

Al setembre va afegir-hi *Aquest cor que et pertany*, obra que, tal com ens explica l'epíleg d'Almut Gieseke, prové d'un encàrrec cinematogràfic, que l'escriptor nascut a Greifswald d'entrada no veié gaire clar, però que, una vegada els productors acceptaren les seves condicions ("treballar sol i [...] escriure l'argument per a una pel·lícula en forma de narració o de novel·la"), anà fent a poc a poc seu, fins a palesar que "el seu talent narratiu li permetia explicar històries sobre persones reals fins i tot amb la cotilla d'unes 'pantes' imposades".

D'aquesta manera, portà el guió cap al seu terreny i convertí el que en principi havia d'ésser el retrat de les beneficioses virtuts del règim nacionalsocialista, en contraposició a la inhumanitat del capitalisme nord-americà, o el que és el mateix, sobre la superioritat del poble alemany, en una nova història sobre l'individu. Sobre la persona que, per una o altra raó, és llançada al món sense cap ajuda i ha d'anar fent el seu camí i, al mateix temps, fer-se a ella mateixa: "Me'n vaig anar per

Individu 'versus' comunitat

por de la meva família. Per por de tornar-me algun dia com ells. Per por de no poder arribar mai a ser qui sóc."

El triomf o, almenys, la prevalença de l'individu per damunt de la comunitat; fins i tot, *malgrat* o *en contra* de la comunitat. Perquè si Johannes Wiebe, el "molt juvenil i bonhomíós" protagonista del llibre, va avançant, a força d'ensopegades i de caigudes, no és tant perquè el seu país li ofereixi moltes oportunitats, sinó perquè trobarà, en el moment adient, una altra persona, la inoblidable Hanne, que creurà en ell i li farà costat, que li allargarà la mà quan tots la hi retiren: "Ha estat la cosa més meravellosa que m'ha passat mai: que una persona m'hagi defensat com vostè ho ha fet..."

Una noia que combina "un aspecte senzill" amb "un aire de poble", que treballa en un mercat, en un ambient de pobresa i de contínues limitacions, on regna la llei del més fort, de la selva humana més salvatge, del preocupar-se només d'un mateix, on ella lluu com una estranya joia de bondat i de puresa; com un àngel redemptor caigut directament del cel, que no dubtarà a deixar-ho tot per ell: "La fa feliç que ell n'espera tant, perquè li agrada molt donar, no faria més que donar."

Un àngel, això sí, de carn i ossos, abillat a la manera humana, que pateix en pell pròpia el dolor i la injustícia del món terrenal; perquè si el planeta Terra no és ja normalment un lloc gaire adient per a ésser celestials, encara ho fou menys en el període d'entreguerres, arreu, però sobretot a Alemanya, on qualsevol mostra d'humanitat o d'amor pels altres és vista (i criticada) com un, inacceptable i inconvenient, senyal de feblesa.

Però, com sempre ha tingut més que present l'autor alemany, i com posa de manifest en aquesta narració que (tot i que no va poder revisar o refer com segurament hauria convingut, per equipararla a les seves obres majors) manté l'aroma i l'essència falladiana, la feblesa no sempre prové de l'interior sinó, com diagnosticà Freud, de l'exterior, de la petja dels altres: "No ets gens feble, això és el que t'han fet creure. Qui insisteix d'aquesta manera a ser ell mateix no pot ser feble." *